

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

90. Senis stolidè praesidentis conuersio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

docilis, & Doctoris Philippi pietas, statimque secundi Literatorum ordinis duorum Stephani, & Thomae, experientium nostrorum operarum fruges spondebant vberimas; de quibus proxime, nam cadente hoc anno illuc tantum peruenit. Laudauitque mirifice accuratissimum

^{89.}
Neophyto-
rum extima
pictas.

borem & formam Christianæ institutionis ad quam Neophytes Chianiani fixerat P. Rocca, in Provincia Chiansi; quod tanquam speciem communis diligentiae nostrorum ad formandum ubique in Christum ex eodem Vagnonio referto. Ait enim Roman ad Lusitanum Assistentem, grato foret ac pio R. vestrae spectaculo Christianitas hac à P. Rocca fundata, & prouecta: componunt eam ferè Literati, & honestissimi homines, sic tamen seduli ad diuina ut sanctis ambiant in cibalea castula ministrare, ornare altaria, operam omnem. Ecclesie præstare Deum cantu & verbis habere perpetuo in ore, ac liceat ab aliis externorum valde abhorreant, quæ tamen in his ad cultum animi, & Deum attinent, iis singulariter affici, nata est cresciturque nunc etiam inter angustias paupertatis, & insectantium, aduersiorum, ex quo illi progressus feliciores auguramur. Nobis domum facit sacra ædacula cum tuguriolis duobus quæ sediculo, lectulo, mensæ palmo impletur penitus, sed iis mentem Deus voluptatibus diffundit, ut sua Romanis, & Comitibzbris Collegis non inuidemus ambulacra.] Quod idem cum Rocca pronum fuit & aliis dicere, sub noctem præcipue post labores diem, cum vacua opera se domum reciperent. Caifuni certè in Provincia Honana quadrimestri toto nullum Trigaultius, Christo lactatus est; sed quo erat iis sterilior in speciem labor, eò uberior intertra gaudia exaggerabant solidum meritum voluntatis, diuino ubique nutui conformatae, siebâque non raro, ut messem sapienti sementi grauiditas falleret, & vice versa de incalito solo messis opima diceret agricultor, quod intelligerent in perducendis ad Deum animis, Deo omnia, nihil sibi arrogare, ut qui reuera nihil possent, nihil agerent, nisi manum aratro Dei spiritus admoueret. Coeteris Patribus nouo dedit hic annus Christianoru[m] colonias, & veteres auxit, Sambu[m] maximè, idecirco hic memini, ne prætermitterem conuersiōnem crepiti supra octogenarium quinquennis. Capularem senem, oblitus, ac frigidè in exitium pergentem, incredibili dolore prosequitur filius Christianus, nihilque precando, suadendo, terendo præterebat, quo illum à præcipitio arceret. Cui senex vita anteacta producia plenus, ecquis, aiebat caput quasilians, Deorum omnium h[ab]itudo æquus est, ut esse omnino Deos decet, inferis me addicat; ut tutè mihi pergis o[mni]cine, si ut vixi haecenius vixero; quantumvis datum se mihi præbeat cognitorem, nec homicidam profecto me, nec fatem, neque adulterum, in omni vita usquam comperier, sed è contrariis, pliis misericordem, ieuniis, Bonziis, peregrinationibus intrepaueros singulariter addictum. Hac præsidentia, quanquam sui electi ipsi ignorantie, perficit miser, misero filio, parentis interitum affidit.

^{90.}
Senis stolidè
præsidentis
conuersio.

lachrimis deprecante . Viginti ergo quām obiret diebus , respexit Deus salutis suā cupidam indolem , nec malignitate animi , sed cæco errore ab ea prolabentem , mutata subito in aduersum mente , accersit filium . si nulla est inquit , præter Christianam , vt inculcasti toties , ad salutem via ; cur Patrem mihi non aduocas , qui vel nunc proximè moriturum in eam inducat , nec finat totum & æternum mori ? dicto citius adest Pater , suæque iam hominem perinde amentia , arrogantia , meritorum in Deos immemorem , vt si nunquam antea illos nosse baptismo expiat , iis animi gaudiis delibutum , vt crescentem in horas mortis cruciatum eorum sensus opprimeret ; gratulabatur sibi apud inuisentes , tūm Christianos , tūm ethnicos , & suspicite , aiebat , felicitatis meæ miraculum ! Christianus sum ; meus idem est , & cœli Dominus Seruator meus Iesus Christus eiusdem filius . Vitam denique , & vocem in suauissimis cum Deo colloquis absoluit . Illic præterea Doctor Leo nepotes quatuor cœlo dedit , ipso adhuc in vita lamine , Christi sanguine candidatos , quibus inuidenda esset potius æta-
tula innocens quam dolenda mors præcox : sepulti sunt festiuia in ve-
ste ; interque lætos Ecclesiæ cantus , admonitiique Neophyti defun-
ctos iis afflictibus prosequi quos sperata illorum , vel desperanda salus
exiget . Doctoris matrem fecuti paulò post fuerant nepotes ; iuuerat
eam Alenius ad parandam mortem ; Rex titulorum ornarat insignibus
qui tanto dignam filio decebant , & qui præcipuo splendore familia-
rum stemma nobilitant . Illustriores Leo putauit forte ipsius exequias ,
si ad eas otnandas nullius ethnici admitteret manum : capaci , de more
& pretioso clausum sarcophago cadauer , in aula palatij maxima loca-
tur , programma illi altè imponitur , quod cubitalibus literis , defunctæ
nomen , & decora , præferret , quóve sanguinis gradu parentantem at-
tingeret : quæ satis prolixa narratio subiectam hanc solet habere dedi-
cationem [mortui spiritum , esse Dominum eius aulæ , fuisseque hanc
ei sacratam] ad hæc idem qui exequias celebrat , Mandarinum cuius
sit illi auctoritas grauior , atratus conuenit , & multa proelinatione ex-
eo poscit , vt supremam addat programmati manum ; hoc est ultimum
eius characterem , tenui perstringat penicilli ductu , qui tantæ est , vt
hoc solo firmum ratumque putetur fieri , quicquid de mortui laudi-
bus exponit inscriptio . Adest Mandarinus solenni pompa , & habet
aulamque ingressus funebrem , invitanti quater demissè prosternitur ,
vicemque ab eo eiusdem recipit honoris ; inde vbi mensæ ad hoc pa-
tare assederit , circumstittur domesticorum , & rituum agmine ,
programma hic signandum exhibit ; alijs penicillum ; iste sepiam odo-
rata , eique diluendæ marmor ; omnia eleganissimè ornata . Assur-
git denique velut cogitabundus Mandarinus , & seruum aliquid apud
le agitans ; admoto dehinc ori penicillo , sive humectando , sive anima-
sa imbuendo , manu tandem protensa , magna specie maiestatis , sub-
scribit ultimo characteri jota , quod tanto molimine parturiuit . Inde

91.
Funus ma-
trone nobil.

N n n 2